

АГАТА КРИСТИ ПРОКЛЯТИЕТО НА ОГЛЕДАЛОТО

AGATHA CHRISTIE ® The Mirror Crack'd from Side to Side

Copyright © 2012 Agatha Christie Limited. All rights reserved.

The Mirror Crack'd from Side to Side © 1962 Agatha Christie Limited. All rights reserved.

Проклятието на огледалото ©1994, Agatha Christie Limited. All rights reserved

Художествено оформление на корицата – Димитър Стоянов – Димђ

© Издателство ЕРА, София, 2012

ISBN 978-954-389-231-0

Книгите на ЕРА търсете на
www.erabooks.net

ЕРА

*Върху гладката повърхност тънка паяжина плъзна,
огледалото на късчета разби се.
„Проклятието ме настигна“ – изплака
Дамата от Шалот.*

Алфред Тенисън

ПЪРВА ГЛАВА

I

Госпожица Марпъл седеше до прозореца в дневната, който гледаше към градината, с която някога се бе гордяла. Вече не се гордееше с нея. Само леко се намръщваше, когато я видеше през прозореца. От известно време ѝ бяха забранили да се занимава активно с градинарство. Никакво навеждане, копаене или садене. Позволяваха ѝ най-много да подкастрия дръвчетата, и то не продължително време. Не ще и дума, че старият Лейкък, който идваше три пъти седмично да поддържа градината, проявяваше голямо старание. То обаче беше голямо по неговите собствени разбирания, не и според тези на работодателята му. Госпожица Марпъл знаеше точно каква работа иска да бъде свършена и кога точно да бъде свършена и най-добросъвестно му разясняваше това. Но старият Лейкък реагираше в свой стил, а именно – ентузиазирано се съгласяваше с нея и после правеше каквото си знае.

– Точно така, госпожо, и теменужките ще ги оправим, и камбанките. Точно така, сега в понеделник, има си хас да не съм разбрал.

Оправданията на Лейкък бяха винаги убедителни и силно наподобяваха използваните от капитан Джордж в „Три души в една лодка“*, когато капитанът обяснява защо не трябва да излиза в открито море. Винаги причината е вятърът, с който все нещо не е наред. Духа или откъм морето, или откъм брега, или откъм ненадеждния запад, или откъм още по-опасния изток. Лейкък пък се оправдаваше с времето. Бе или твърде сухо, или прекалено влажно, или имаше опасност от слана. Или пък някаква друга, изключително важна работа трябваше да се свърши най-напред. Най-често тя се отнасяше за обикновеното или брюкселското зеле, от които градинарят обичаше да засажда огромни количества. Лейкък си имаше собствени разбирания за градинската работа и нито един работодател, колкото и вещь да беше в градинарството, не можеше да го отклони от тях.

Собствените му разбирания предполагаха преди всичко изпиване на безброй чаши силен и много подсладен чай като встъпление към работата, усърдно помитане на окапалите листа през есента и малко разсаждане на любимите му астри и босилек през пролетта, за да стане „красива гледка“, както казваше той, през лятото. Нямаше и нищо против да пръска розовите храсти с препарат срещу насекоми, но не влагаше бог знае какво усърдие в това, а когато му се кажеше, че трябва да разкопае лехите с грах, отвръщаше, че неговият грах бил станал страшен, особено миналата година, и то без човек да го глези много-много с някаква предварителна обработка на почвата.

---

* Книга на английския писател хуморист Джером К. Джером (1859–1927). – Б.ред.

За да бъдем справедливи, Лейкък хранеше добри чувства към работодателите си и дори се съобразяваше с градинарските им прищевки, стига да не бяха свързани с вършенето на някаква тежка работа. Приемаше за сериозни растения единствено зеленчуците, особено зелките, а колкото до цветята, тях смяташе за предмет на несериозните занимания на дами, които си нямат друга работа. Демонстрираше добрите си чувства, като подаряваше гореспоменатите астри и босилек, а понякога и летни хризантеми.

– Отидох да свърша малко работа в Новия квартал, нали и там искат да си оправят градините мераклийски. Бяха накупили много повече цветя, отколкото трябва, та рекох да донеса някой и друг корен. Ще ги посадя ейтам, дето на ония проскубани рози много-много не им е мястото.

Като размишляваше върху всичко това, госпожица Марпъл отмести поглед от прозореца и се върна към плетивото си.

Човек трябваше да погледне действителността в очите. Сейнт Мери Мийд вече не беше това, което беше някога. Всъщност тази оценка беше валидна и за всичко останало. При добро желание човек можеше да обвини за случилото се и войната, или по-точно, двете войни, и младото поколение, и това, че и жените вече ходеха на работа, и атомната бомба, или просто правителството. Но истинската причина беше възрастта. Госпожица Марпъл, която бе жена с много здрав разум, прекрасно знаеше това. Просто усещаше старостта много по-силно в Сейнт Мери Мийд, защото бе живяла там много дълго време.

Сейнт Мери Мийд, или по-скоро черупката му, все още си беше на мястото. И кръчмата „Синият глиган“ си беше на мястото, и църквата, и викариятът. Също и малка групичка къщи от времето на кралица Ана и крал

Джордж, една от които беше и нейната. На мястото си бяха и къщата на госпожица Хартнел, и самата госпожица Хартнел, бореца се срещу прогреса до последен дъх. Госпожица Уедърби бе починала и сега къщата ѝ се обитаваше от управителя на банката и неговото семейство. Бяха я поразкрасили, като боядисаха вратите и прозорците в яркосин цвят. В повечето останали стари къщи живееха нови хора, но самите къщи не се бяха изменили много, тъй като новите им собственици ги бяха купили именно заради това, което агентите по продажба на недвижими имоти рекламират като „старовремско очарование“. Новите собственици преустройваха едно или друго помещение, като втора баня, и хвърляха много пари за нова канализация и за оборудване на кухнята с електрически печки и миялни машини.

Макар къщите да си изглеждаха, общо взето, както преди, не можеше да се каже същото за главната улица на селото. Когато някой от магазините сменеше стопанина си, започваше незабавна и трескава модернизация. Рибарският магазин беше станал неузнаваем, тъй като се бе сдобил с огромни витрини, зад които проблясваха замразени риби. Месарят, виж, се бе оказал по-голям консерватор. Хубавото месо си е хубаво винаги, стига да имаш пари да си го купиш. Ако нямаш, взимай по-евтините мръвки и жилите и се оправяй с тях. Бакалинът Барнс беше останал на поста си и не бе пипнал нищо по магазина, за което госпожица Хартнел, госпожица Марпъл и някои други хора благодариха на Всевишния. Толкова приятно бе да отидеш там, да седнеш на някой от удобните столове до тезгяха и да обсъдиш със стопанина достойнствата на различните видове шунка и сирене. В края на улицата обаче, там, където някога беше магазинът за кошници на господин Томас, сега се мъдреше лъскав нов супермаркет, който всички стари дами от Сейнт Мери Мийд проклинаха.

– Представи си, мила – бе възкликнала веднъж госпожица Хартнел, – пълно е с разни пакетирани неща, за които въобще не бях чувала. Представи си, да даваш на детето си разни там овесени ядки, вместо да му приготиш една свята закуска от яйца с шунка. Остави това, ами те карат да вземаш една кошница и сама да я мъкнеш и да търсиш това, за което си тръгнала. Понякога ти трябва четвърт час, за да го откриеш, и отгоре на това е пакетирано в някакви ужасно неудобни количества – или твърде големи, или твърде малки. А за да платиш, трябва да висиш на страхотно дълга опашка. Страшно досадна работа. Е, разбира се, на хората от Новия квартал това може и да им харесва...

Тук госпожица Хартнел спираше.

Спираше именно при споменаването на Новия квартал. Точка и нов ред, както се казва. Новият квартал беше нещо съвсем отделно.

II

Госпожица Марпъл възкликна с досада. Беше пропуснала една бримка. И при това не току-що, а очевидно преди известно време, и едва сега я бе забелязала – когато бе започнала да брой бримките за намаляване при вратната извивка. Взе още една игла, вдигна плетивото срещу светлината и започна да го оглежда. Установи, че и новите очила вече не ѝ помагат много. Очевидно бе настъпило време, когато очните лекари, независимо от луксозните си чакални, модерната апаратура, с която те преглеждаха и ти светят в очите, и големите си хонорари, не могат много да ти помогнат. Госпожица Марпъл си спомни с тъга колко хубаво виждаше само преди няколко години. Е, наистина, май не бяха само няколко. Спомни си как от едно удобно място в градината си можеше да наблюдава какво става в Сейнт Мери Мийд, без почти нищо да убягва от зоркото ѝ око. А с помощта на

бинокъла си за наблюдение на птици – наблюдението на птици можеше да бъде толкова полезно – бе успяла да види – тук обикновено спомените на госпожица Марпъл започваха да шарят из миналото. Ана Продъроу в лятната си рокля отива в градината на викарията. Полковник Продъроу, клетият, беше много отегчителен и неприятен човек, не ще и дума, но биваше ли да го убиват по такъв начин... Госпожица Марпъл поклати глава и мислите ѝ се върнаха към Гризелда, хубавката млада съпруга на викария. Милата Гризелда, толкова добра беше с нея, всяка година ѝ изпращаше коледна картичка. А сладкото ѝ бебче вече беше самоуверен млад човек, и то май с хубава работа. Дали не беше инженер, нали още от малък обичаше да разглобява влакчетата си на парчета. Досами къщата на викария се намираще оградата, отвъд която пасяха говедата на фермера Джилс, там, където сега се намираще...

Там, където сега се намираще Новият квартал. А и защо пък трябваше да има нещо против него? Нали появяването му в крайна сметка бе неизбежно? Тези домове бяха необходими и при това били много добре построени, поне така беше чула. Съвременна урбанизация, май така му викаха. Не ѝ харесваше обаче че на всичко бяха изпонасложили името „клоуз“* – Обри Клоуз, Лонгууд Клоуз, Грандисън Клоуз и така нататък. Никак не им отиваше. Госпожица Марпъл чудесно знаеше какво представлява един църковен двор. Вуйчо ѝ беше каноник на катедралата в Чичестър и като малка често я бе водил в двора ѝ.

Също като Чери Бейкър, която винаги наричаше старовремската претрупана дневна стая на госпожица Марпъл „хола“. „Това е дневна, Чери“, тактично я поправя-

---

* Close – Означава едновременно двор на катедрала и задънена улица – игра на думи. – Б. пр.

ше госпожица Марпъл. Тъй като беше млада и добра по душа, Чери се стараяше да запомни, макар че думата „дневна“ очевидно ѝ се виждаше много забавна и чудата, така че от езика ѝ неизменно се изплъзваше думата „хол“. Най-сетне стигнаха до нещо като компромис, когато Чери започна да казва „гостната“. Госпожица Марпъл имаше много добри чувства към Чери. Всъщност тя се казваше госпожа Бейкър и живееше в Новия квартал. Бе една от многото млади съпруги, които пазаруваха в супермаркета и се разхождаха с детските си колички из тихите улици на Сейнт Мери Мийд. Всичките бяха спретнати и издокарани и им личеше, че редовно посещават фризьорски салон. Появяването им винаги беше съпътствано от смях и глъчка. Приличаха на ято щастливи птички. Поддали се на безсрамните уловки на пазаруването на изплащане, те винаги се нуждаеха от пари на ръка и макар съпрузите на всичките да получаваха добри заплати, припечелваха допълнително от готвене или почистване по домовете. Чери готвеше бързо и добре, беше умна млада жена, винаги записваше правилно телефонните съобщения и незабавно откриваше грешките в сметките на търговците. Нямаше обаче вкус към изтупване на дюшеци, а що се отнасяше до миенето на съдове, госпожица Марпъл винаги извърщаше глава встрани, когато преминаваше покрай кухнята, за да не наблюдава как Чери прави това. А Чери го правеше просто – поставяше всички съдове вкупом в умивалника и ги поръсваше с цяла лавина препарат за миене. Във връзка с това госпожица Марпъл незабелязано извади стария си устърски чаен сервиз от ежедневна употреба и го прибра в ъгловия шкаф, откъдето той излизаше само при по-особени случаи. Вместо него купи модерен сиво-бял сервиз без позлата, която да е изложена на опасността да се олющи при миенето.

Колко различно беше всичко някога... Вярната ѝ Флорънс например бе същински гренадир сред прислуж-

ниците. Госпожица Марпъл си спомни и за Ейми, Клара и Алис, за тези „мили малки прислужници“, които идваха от сиропиталището Сейнт Фейт „за обучение“ и след това си намираха по-добре платена работа другаде. Бяха простички момичета, нерядко глуповати, а Ейми – определено тъповата. Обикновено се събираха на клюки с другите селски прислужници и излизаха на разходка с помощника на търговеца на риба, на градинаря на кметството или с някой от безброя чираци на бакалина господин Барнс. Госпожица Марпъл си спомни с умиление за многото вълнени дрешки, които бе изплела за многобройните им деца. Тези послушници не успяваха да се справят с телефона, а и в смятането съвсем не ги биваше. От друга страна, умееха превъзходно да мият съдове и да оправят легла. Притежаваха умения, но не бяха образовани. Странно защо, днес именно младите образовани момичета и жени се занимаваха с къщна работа – чуждестранни и местни студентки по време на лятната ваканция и млади омъжени жени като Чери Бейкър, живеещи на улици с фалшиви названия в нови квартали. Разбира се, все още имаше и хора като госпожица Найт. Госпожица Марпъл се сети внезапно за това, след като от тежките стъпки на госпожица Найт на горния етаж свещниците на поставката над камината започнаха леко да подрънкват. Госпожица Найт очевидно бе приключила следобедната си почивка и след малко щеше да започне следобедната си разходка. След минута щеше да слезе при госпожица Марпъл и да я попита иска ли да ѝ донесе нещо от града. Мисълта за госпожица Найт предизвикваше у госпожица Марпъл една и съща реакция. Разбира се, беше наистина много мило от страна на скъпия ѝ племенник Реймънд да се погрижи толкова за нея, пък и госпожица Найт беше самата грижовност. Вярно беше и това, че след прекарания бронхит наистина се бе почувствала много слаба и без съмнение доктор Хейдък беше прав, когато беза-

пелационно заяви, че от сега нататък вече не трябва да остава сама въщи. Тук госпожица Марпъл обикновено преставаше да разсъждава по въпроса. Нямахме смисъл да си повтаря мисълта: „Ех, ако можеше само да е някоя друга жена, но не и госпожица Найт“. Даваше си сметка, че в днешно време възрастните дами трудно можеха да си намерят компаньонки. Едновременните предани камериери отдавна бяха изчезнали. Ако се разболееше човек сериозно, можеше с цената на много пари и трудности да си осигури присъствието на истинска медицинска сестра или пък да постъпи в болница. След като обаче преминеше критичната фаза на заболяването, човек неизбежно се оказваше в ръцете на жени като госпожица Найт.

Всъщност, мислеше си госпожица Марпъл, единственият недостатък на такива жени, беше, че страшно я дразнеха. Бяха добронамерени, винаги готови да ободрят подопечните си, да ги развеселят и въобще да се отнасят към тях като към деца с лека умствена изостаналост. Може и да съм стара, каза си наум госпожица Марпъл, обаче в никакъв случай не съм умствено изостанала.

В този момент, дишайки тежко, както обикновено, в стаята с бодра стъпка нахълта госпожица Найт. Беше едра и по-скоро отпусната жена на петдесет и шест години с избеляваща жълта коса, много внимателно фризирана, очила и дълъг тънък нос, под който имаше добродушна уста и брадичка, издаваща слаб характер.

– Ето ни и нас! – възкликна тя с приповдигнат тон, който очевидно целеше да внесе малко радост и тонус в тъжното гаснене на възрастната ѝ подопечна. – Успяхме ли да си подремнем малко?

– Аз досега плетох – отвърна госпожица Марпъл, като наблегна леко на местоимението. – Изпуснах обаче една бримка – добави тя с неудобството, че трябва да признае своята немощ.

– Тъй ли? Ами ей сега ще я оправим.

– Ти ще я оправяш – уточни госпожица Марпъл. – На мен, уви, не ми е по силите.

Леката язвителност в гласа ѝ остана незабелязана. Госпожица Найт, както винаги, бе готова да демонстрира своята услужливост.

– Ето – каза тя след малко. – Готово, мила. Сега е наред.

Макар госпожица Марпъл да нямаше нищо против момичето от зарзаватчийницата или продавачката в книжарницата да ѝ казват „мила“, беше ѝ страшно досадно именно госпожица Найт да се обръща към нея с тази дума. Но няма как, на възрастните дами се налага да изтърпяват и такива неща. Благодарни учтиво на госпожица Найт.

– А сега ще изляза малко да се поразтърпча – каза госпожица Найт дяволито. – Няма да се бавя.

– А, няма защо да бързаш да се прибиращ – успокой учтиво и искрено госпожица Марпъл. – Разходи се спокойно.

– Благодаря, мила, но не бих искала да те оставям за дълго сама. Не ми се ще да скучаеш.

– Уверявам те, че не ми е скучно, когато съм сама – каза госпожица Марпъл. – Може би няма да е зле да подремна малко – добави тя и притвори очи.

– Много добре, мила. Искаш ли да ти донеса нещо от града?

Госпожица Марпъл отвори очи и се замисли.

– Ако не те затруднява, би могла да се отбиееш при Лонгдън и да провериш дали завесите са готови. Да вземеш още едно кълбо синя прежда от госпожа Уизли. И кутия касисови таблетки от аптекаря. И да ми вземеш друга книга от библиотеката – обаче не взимай нищо извън списъка, който ти дадох. Последната книга беше ужасна. – Госпожица Марпъл подаде на госпожица Найт книга със заглавието „Пролетта се пробужда“.

– Наистина ли ти се стори ужасна, мила? Аз пък си помислих, че ще ти хареса. Такъв хубав роман.

– Освен това, ако не ти се вижда много далеч, би ли се отбила и в „Халътс“ да провериш дали случайно нямат бъркалки за разбиване. Не от онези, на които се върти дръжката, а от другите, дето са като пружина.

Госпожица Марпъл чудесно знаеше, че в „Халътс“ нямат нищо подобно, но това беше най-отдалеченият магазин.

– Разбира се, ако това не те затруднява – промърмори тя.

– Ни най-малко – отвърна с искрена радост госпожица Найт.

Госпожица Найт обожаваше пазаруването. Приемаше го като живителна глътка въздух. По магазините човек среща познати, може да си побъбри с тях, да размени някоя и друга клюка с продавачките и да разгледа различни стоки в различни магазини. Може освен това да се потопи за дълго време във всичките тези приятни занимания без да изпитва чувство за вина, че е пренебрегнал дълга си, като се е забавил навън.

Накратко, госпожица Найт излезе с приповдигнато настроение, хвърляйки последен поглед върху крехката възрастна жена, седнала мирно до прозореца.

След като изчака няколко минути, в случай че госпожица Найт ненадейно се върне, за да вземе забравената пазарска чанта или портмоне – вечно забравяше нещо, а и за да се съвземе от леката умствена умора, причинена от необходимостта да измисли разни работи, с които да удължи отсъствието на компаньонката си, госпожица Марпъл чевръсто се изправи, остави плетивото и се насочи право към антрето. Взе лятното си палто от закачалката, бастуна от поставката за чадъри и смени домашните си чехли със здрави обувки без ток. След това излезе от къщата през страничната врата.

Тя ще отсъства поне час и половина, прецени госпожица Марпъл. Всички хора от Новия квартал паза-руваха по това време.

Госпожица Марпъл се опита да си представи какво точно прави в момента госпожица Нйт в магазина на Лонгдън и отгатна. В този момент госпожица Нйт даваше обяснения.

– Разбира се, самата аз чудесно си давах сметка, че не могат да бъдат готови толкова рано. Естествено обаче, казах на старата госпожа, че непременно ще проверя. Клетите старци, толкова малко радости са им останали. Човек трябва да се опитва да им повдига настроението. А тя е наистина една много мила стара госпожа. Е, наистина, започнала е да поизкуфява малко, но това си е в реда на нещата, на тази възраст няма как да не ти отслабне умът. Я, този плат си го бива. Имате ли го и в други разцветки?

Изминаха двайсет минути в празни приказки. Когато госпожица Нйт най-сетне си тръгна, главният продавач изръмжа недоверчиво.

– Изкуфяла ли? Ще повярвам, когато сам го видя. На старата госпожица Марпъл акълът ѝ открай време сече като бръснач и сто на сто и сега си е същият. – След този коментар отиде да обслужи една млада жена с тясно прилепнали панталони и моряшки пуловер, която се интересуваше от пластмасови завеси за баня с щамповани раци по тях.

„Сега се сещам на кого ми прилича – помисли си с удовлетворение госпожица Марпъл. Винаги ѝ беше приятно да открива прилика между нейни нови и стари познати. – На Емили Уотърс ми прилича. Същият кокоши акъл“.

Какво впрочем се бе случило с Емили? Нищо особено, реши госпожица Марпъл. По едно време почти се бе сгодила за един свещеник, но след няколко години връзка-

та угасна. После госпожица Марпъл изхвърли болногледачката от мислите си и се зае с оглед на обстановката. При бързото прекосяване на градината успя да забележи, че Лейкък бе подкастрил старите розови храсти по начин, подхождащ повече за хибридни сортове, но не позволи това да я ядоса, нито да наруши удоволствието ѝ от предстоящата съвсем самостоятелна разходка. Имаше щастливо-то усещане, че започва едно приключение. Зави надясно, прекоси градинката на викариата и излезе на пътя. Там, където по-рано имаше дървена порта, за да не влиза добитъкът, сега стоеше голяма желязна врата, от която започваше асфалтирана пътечка. Пътечката водеше към малко мостче над потока, а отвъд мостчето, там, където по-рано бяха пасбищата с крави, започваше Новият квартал.

ВТОРА ГЛАВА

С настроение на Колумб, отправил се да открива нови светове, госпожица Марпъл прекоси моста, продължи по пътеката и след четири минути се озова в Обри Клоуз.

Разбира се, госпожица Марпъл беше виждала Новия квартал откъм Маркет Бейзинг Роуд, сиреч беше виждала неговите улички и редици от красиви спретнати къщи с телевизионни антени и боядисани в синьо, жълто, розово и зелено врати и прозорци само отдалеч. Досега си беше представяла квартала само като на карта. Никога не го бе посещавала. Сега обаче вече беше тук и наблюдаваше новия, непознат ѝ свят, чужд на всичко, с което бе свикнала. Стори ѝ се, че наблюдава модели, сглобени от елементи на детски конструктор. Госпожица Марпъл не възприемаше видяното като реално.

Хората също не изглеждаха реални. Като наблюдаваше младите жени с панталони, младежите и момчетата с подозрителна външност и пищните бюстове на петнайсетгодишните момичета, тя не можеше да се